

Рекомендації щодо проекту Національного природного парку «Слобожанський».

Сосново-дубові ліси на боровій терасі р.Мерла (Володимирівське і Краснокутське лісництва Гутянського лісгоспзагу) та низинні болота і верхові болота двох вищевказаних лісництв є суттєвим резервом підвищення рівня представленості в природно-заповідному фонді як лісових, так і трав'яних угруповань відкритих просторів, а також торф'яних боліт. Торфовища не є характерними для Харківщини – у нас це реліктові рослинні угруповання за межами основного ареалу. Такі ділянки мають бути виявлені й взяті під охорону усі без винятку.

Після проведення меліоративних робіт у заплаві р.Мерла у 1973 р. саме на низинних та верхових болотах Володимирівського та Краснокутського лісництв щорічно гніздиться від 7 до 9 пар сірого журавля (Червона книга України). У кварталах старовікового соснового лісу гніздиться орел - змієїд (Червона книга України) – саме такі рослинні умови є лімітуючим фактором у розповсюдженні цього виду. Заплавні луки, що утворилися після меліоративних робіт, мають своєрідне населення птахів, сформоване за більш як три десятиріччя. Обліки деркача, проведені у 2001-2008 рр показали найбільшу для Харківщини щільність цього виду (занесеного до Додатку 3 Європейського Переліку загрожуваних видів).

У 1970 р. науковим співробітником Університету В.М.Грамой тут на верхових болотах були знайдені реліктові комахи.

З 1982 р. заплава р.Мерла є місцем помешканням великої кількості річкового бобра: у 1992 р. науковими співробітниками Є.В.Скоробогатовим та Т.А.Атемасовою тут було зареєстровано 23 бобрових поселення загальною кількістю 88 особин; а у 1999 р. тими ж дослідниками було виявлено збільшення тварин до 160 особин. У 2007 р. було доведено існування бобрів і на боровій терасі – у озерах серед соснових насаджень.

Дослідженнями 1999-2005 рр. у заплаві р. Мерла від с. Гути до с. Колонтаїв, у бору та березових колках із озерами і сфагновими болотами науковими співробітниками Університету О.І.Зиненком та О.В.Коршуновим зареєстровано 11 видів амфібій та 7 видів плазунів (майже усі види, що є у Харківській області). Так, тут мешкає одна з двох відомих життєздатних популяцій ставкової жаби – у озерах та сфагнових болотах серед березових колків. Неабияке наукове значення мають знайдені тут гібридні популяції південної та східної прудкої ящірки. Найбільшими та найчисленнішими представлені тут популяції ящірки живородної. Зустрічаються тут дуже рідкісні мідянка (занесена до Червоної книги України) та гадюка Никольського (планується до внесення у третє видання Червоної книги). Майже всі амфібії та плазуни, що зареєстровані тут, охороняються Бернською Конвенцією (6 видів амфібій та 4 види плазунів).

Особливу цінність представляють озера і болота березових колків борової тераси із типовими бореальними видами; безперечно наукову цінність являє собою контактна зона підвидів прудкої ящірки.

Таким чином, до території Національного природного парку «Слобожанський» для успішного виконання природозберігаючих функцій мають бути віднесені такі ділянки:

- заплавні луки лівого берега р.Мерла від устя р.Мерчик до межі із Полтавською областю;

Додаток А

- сосново-дубові ліси на надзаплавній терасі лівого берега р.Мерла із березовими мокрими колками:

Владимирівське л-во:		Краснокутське л-во:
кв.8 вид.7,16,17 кв.13 вид.6,9,10,16,13,18; кв.14 вид.11,13,14; кв.17 вид.15; кв.18 вид.1,2; кв.24 вид.1,6, 7, 13; кв.25 вид.1;4,5,7,8,11,12-15,17,18,20,28;	кв.59 вид.9,10,21,23,24; кв.31 вид.5,10,11; кв.26 вид.4,5,8,10,15; кв.64 вид.6;86; кв.71 вид.5; кв.84 вид.4,5; кв.93 вид.9;	кв.89 вид.7; кв.91 вид.25,28; кв.99

- заплавні вільшаники лівого берега р.Мерла:

Владимирівське л-во:	Краснокутське л-во:	
кв.7 вид.1; кв.13 вид.2,5,11; кв.24. вид.2 кв.37 вид.1,4,9; кв.44 вид.8,9,11,16; кв.50 вид.1-4; кв.51 вид.1,3; кв.64 вид.5; кв.73 вид.8,11	кв.7 вид. 2,3,5,8,9; кв.8 вид.1,3,9; кв.9 вид. 3-5; кв.14 вид.2; кв.21, вид.1-6; кв.22 вид.6; кв.23; кв.26 вид.2; кв.28 вид.1-3;	кв.45, вид.1,4; кв.46 вид.29,31,33; кв.48, кв.49; кв.62 вид.1,2; кв.63 вид.4,3; кв.64; кв.117 вид.1-3; кв.91 вид.2, 20, 26, 27; кв.126 вид.1 и 4

- болота низинні осокові, переходні і сфагнові на боровій терасі лівого берега р.Мерла:

Владимирівське л-во:	Краснокутське л-во:	
кв.6 вид.7 и 8; кв.13. вид.8,10,14; кв.17 вид.7,12,14; кв.24, вид.21,25,10; кв.25 вид.21-24,27, кв.26 вид.17,20; кв.30 вид.2-5,9; кв.31 вид.7,12,15,16 кв.37 вид.16,20-23; кв.44 вид.3,6,22,23; кв.50 вид.13-14; кв.51 вид.8,15-17; кв.56 вид.2,4,5,8; кв.59 вид.3,4,7,11,15,17,19,25,28; кв.64 вид.28-30; кв.65 вид.1,4,6,10,13,15-17, 20;	кв.66 вид. 4, 6, 8, 11, 13, 14, 17, 20, 23; кв.67 вид.1, 3, 5, 6, 9, 12, 16, 20; кв.72 вид.2,5,6; кв.73 вид.2,3,5-7,9,12,1-17; кв.74, вид.6; кв.75 вид. 1,4,5,7,11,13; кв.76, вид.1,3; кв.77 вид.1,4; кв.82 вид.2,3,6,7; кв.83 вид.1,3,5,7,9,12-17; кв.84 вид.3,10,11,12,20-22; кв.93 вид.2,5,7,10,11,13;	кв.7 вид.1, кв.9 вид.19; кв.87 вид.8; кв.90 вид.2, 17, 19, 21, 24, 28, 29, 31; кв.91 вид.6,7,11,17,30; кв.93, вид.10; кв.98 вид.7; кв.98 вид.7; кв.99 вид.19 и 25

Особливу цінність серед природних систем парку становить лісовий заказник місцевого значення «Володимирівська дача» (699 га – кв.15 - 16, 26 - 29, 38 - 43, 52-55, 57, 58 Володимирівського лісництва Гутянського держлісгоспу - соснові ліси та гіпносфагнові болота піщаної борової тераси, сфагнові торфовища) – саме він має бути заповідним ядром пропонуваного національного парку «Слобожанський».